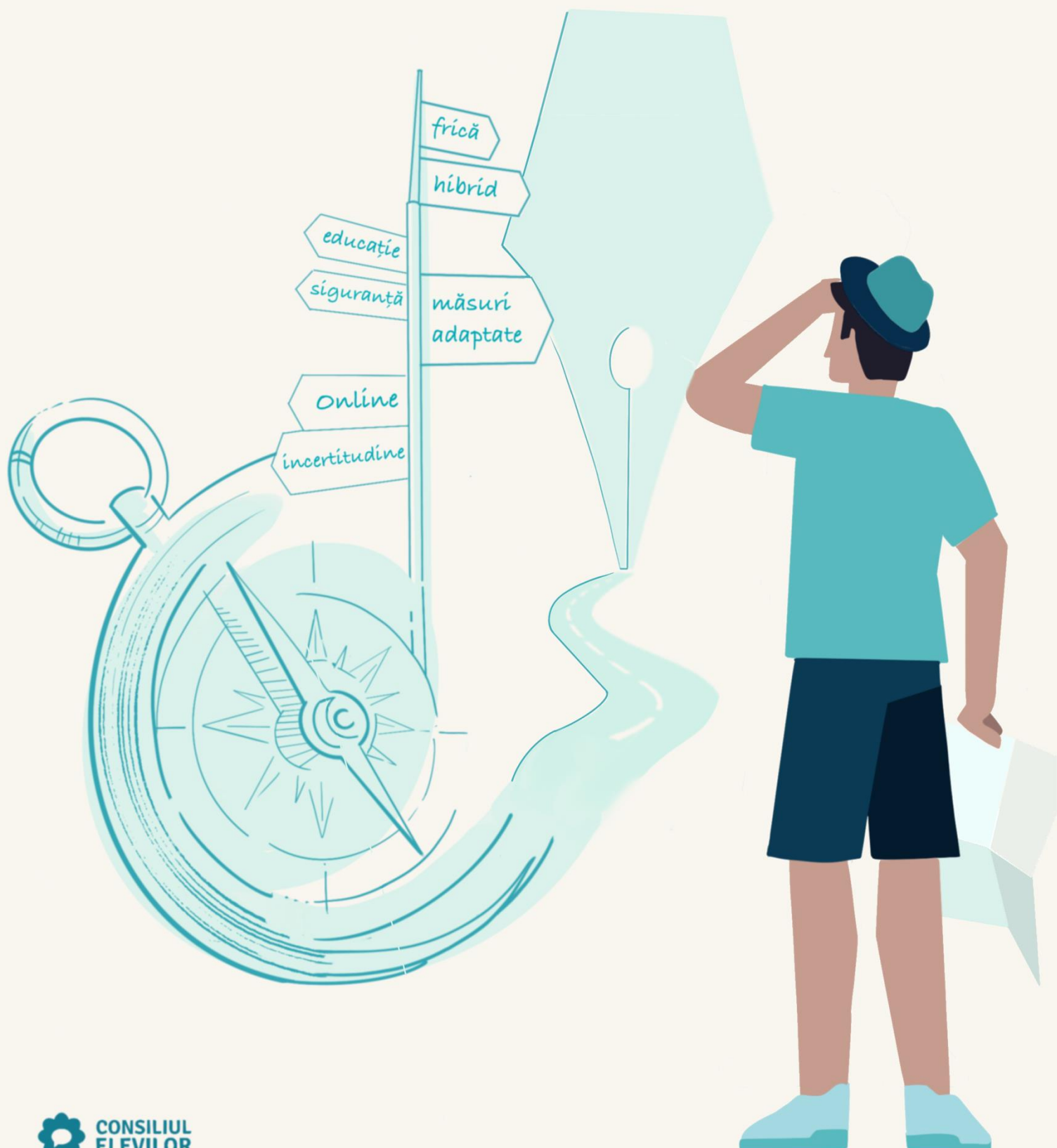

Un nou val de incertitudine (?)

Noul an școlar din perspectiva elevilor

I. Cuvânt introductiv

Au trecut aproape doi ani de când milioane de elevi și profesori din România au fost puși în fața unei situații fără precedent - cursurile au fost suspendate în toate unitățile de învățământ, pentru o perioadă nedeterminată de timp, din cauza izbucnirii epidemiei de COVID-19 pe teritoriul României. Timpul a trecut, iar întreaga comunitate școlară a trebuit să se adapteze unor noi forme de învățământ, dar nimeni nu s-a întrebat, până la acest moment, care au fost lipsurile resimțite de elevi în ultimii ani școlari.

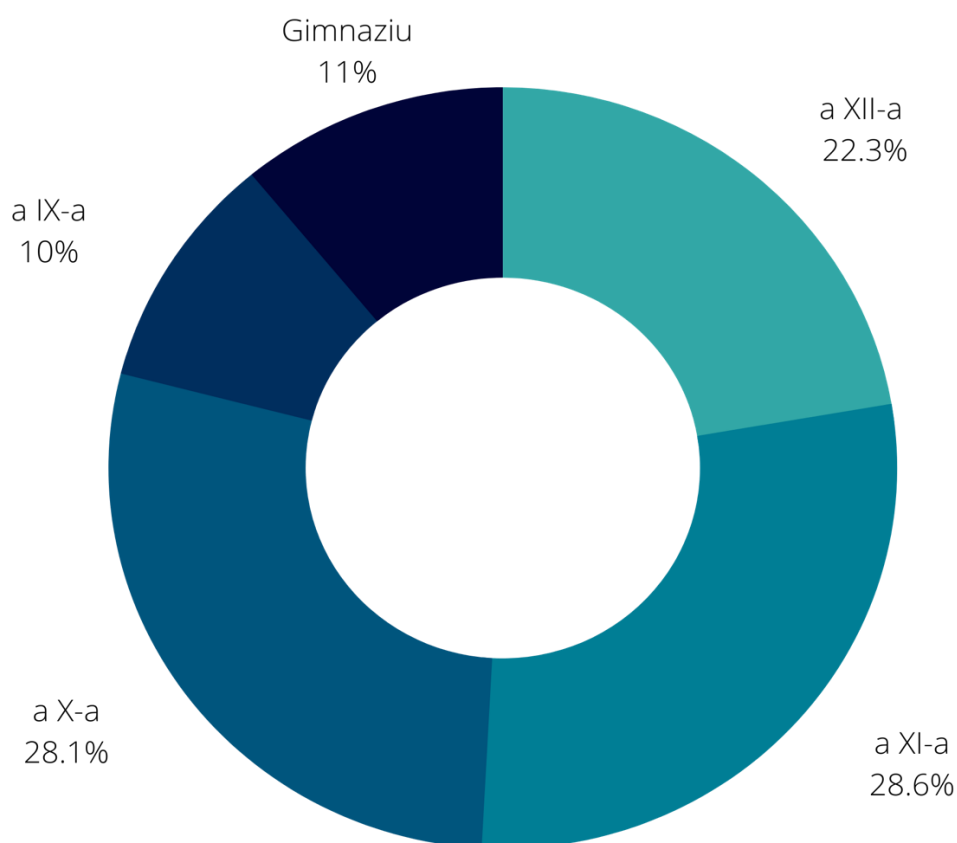
*Ce am pierdut și ce am câștigat? Acest lucru l-am aflat cu ajutorul a **11.212 de elevi** din România care și-au exprimat părerea!*

Având în vedere incertitudinile în ceea ce privește debutul anului școlar 2021-2022, dincolo de scenarii de funcționare și soluții ipotetice, ne dorim să găsim mecanisme de sprijin pentru a remedia lipsurile apărute în urma a doi ani atipici. De aceea, Consiliul Național al Elevilor și-a propus să afle ce așteptări au elevii de la noul an școlar și a lansat o consultare care va deveni fundament în realizarea unui set de propuneri gata de adus în discuțiile cu Ministerul Educației, pentru ca actul educațional din anul școlar viitor să fie calibrat la nevoile actuale ale beneficiarilor primari ai educației.

Biroul executiv al Consiliului Național al Elevilor

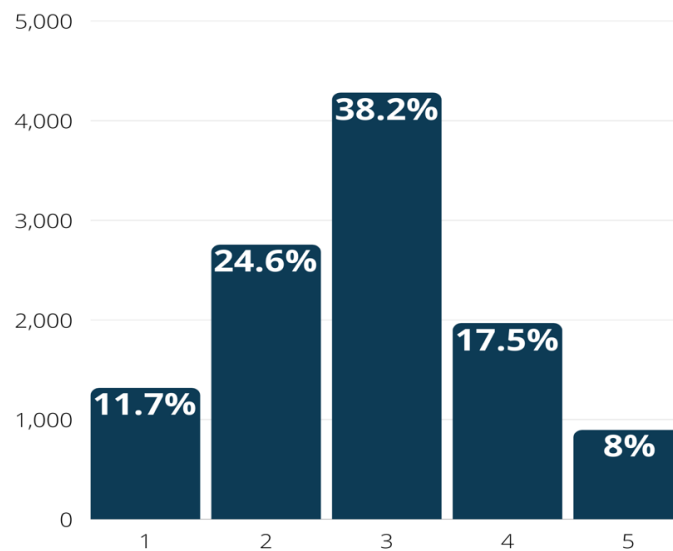
II. Interpretarea rezultatelor

1. În ce clasă ești?

Din totalul respondenților, **11%** sunt elevi de gimnaziu, iar **89%** sunt elevi de liceu: 10% din clasa a IX-a, 28,1% din clasa a X-a, 28,6% din clasa a XI-a și 22,3% din clasa a XII-a.

2. Cât de calitativ ți s-a părut învățământul online în ultimii doi ani?

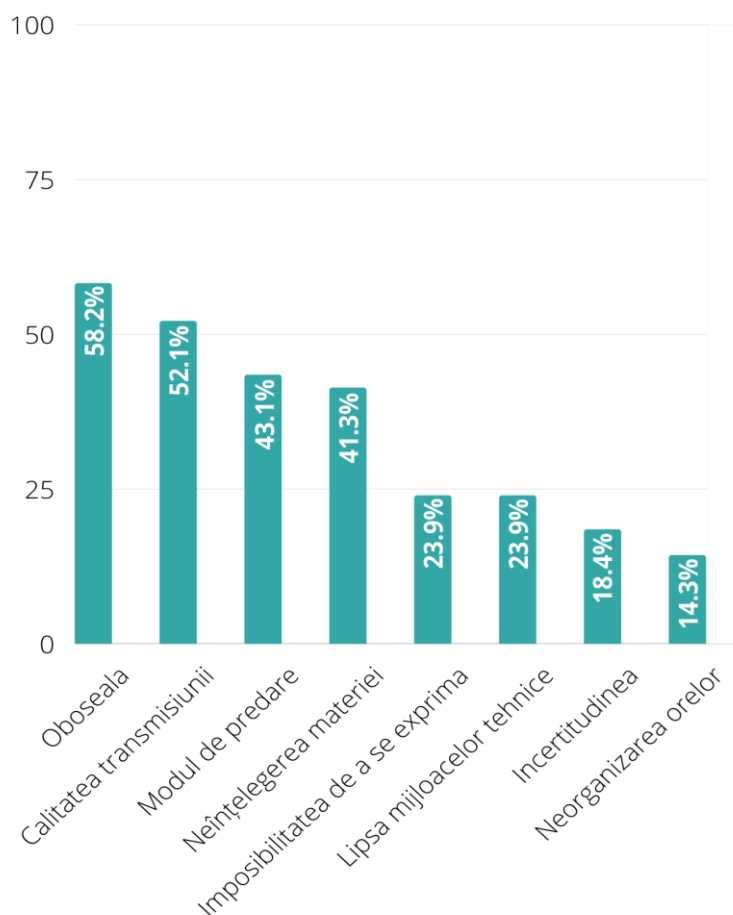
Majoritatea covârșitoare a respondenților (**74,5%** - reprezentând scala 1-3) consideră că învățământul online nu a fost la fel de calitativ ca de cel fizic, iar **25,5%** (reprezentând scala 4-5) dintre elevi cred că cele două forme de educație sunt similare.

3. Crezi că ai reușit să asimilezi informația în aceeași măsură precum dacă ai fi fost fizic, în clasă?

De la debutul pandemiei și până acum, doar **27.1%** dintre elevi sunt de părere că au asimilat toată materia, în timp ce peste jtrei sferturi (**82.9%**) afirmă faptul că nu au putut asimila toate informațiile care au fost predate la clasă.

4. Care au fost cele mai mari dificultăți cu care te-ai confruntat până acum în timpul școlii online?

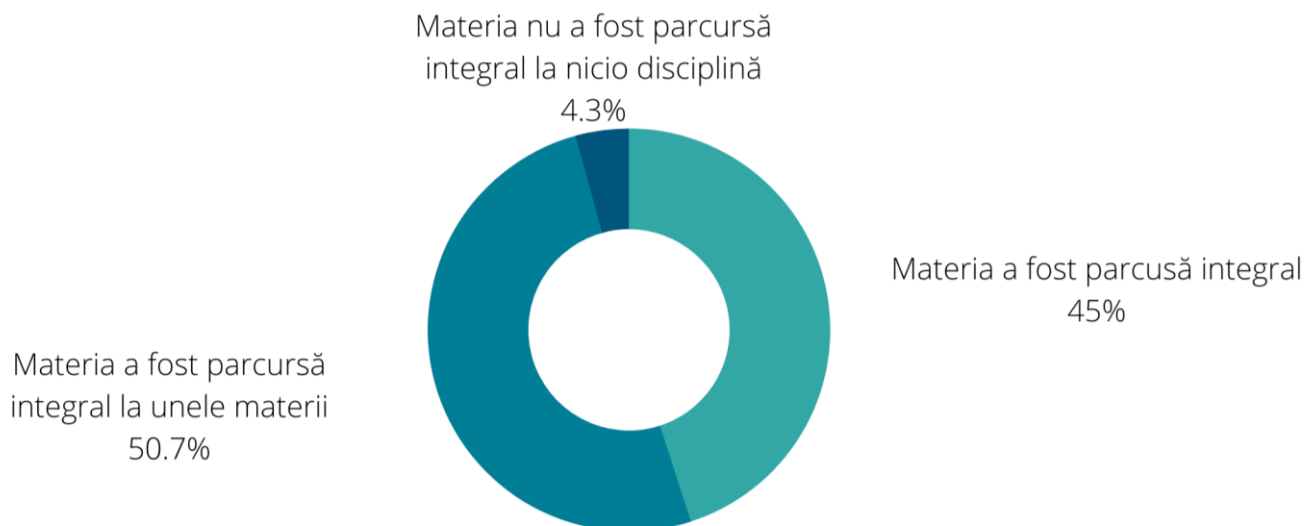

Printre problemele semnalate de cei peste 11.000 de respondenți, putem aminti¹:

- oboseala (**58.2%**);
- calitatea transmisiunii (**52.1%**);
- modul de predare (**43.1%**);
- neînțelegerea materiei (**41.3%**);
- imposibilitatea de a se exprima (**23.9%**);
- lipsa mijloacelor tehnice (**23.9%**);
- incertitudinea (**18.4%**);
- neorganizarea orelor (**14.3%**).

¹ Elevii au putut selecta mai multe variante de răspuns.

5. A fost parcursă întreaga materie în anul școlar 2020-2021?

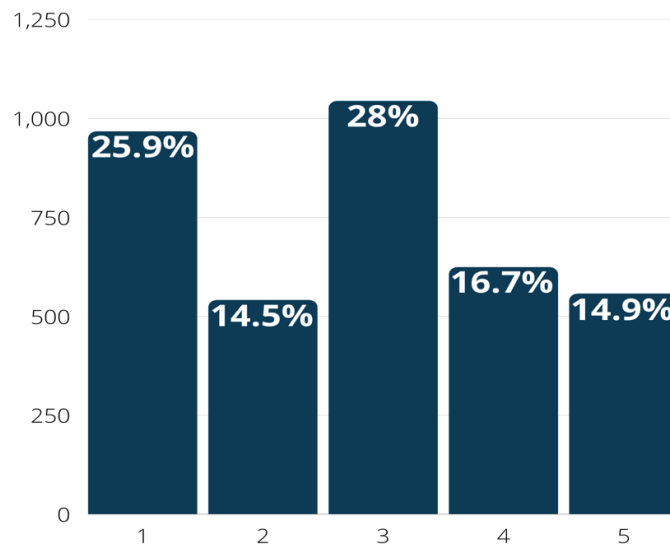
Mai mult de jumătate din respondenți (**50,7%**) consideră că materia a fost integral parcursă doar la unele materii, în timp ce **45%** susțin că aceasta a fost atinsă în totalitate. Totuși, **4,3%** dintre respondenți au apreciat că informația nu a fost parcursă integral la nicio disciplină.

6. Ți s-a vorbit la școală despre posibilitatea de a participa la ore remediale, în ultimul an școlar?

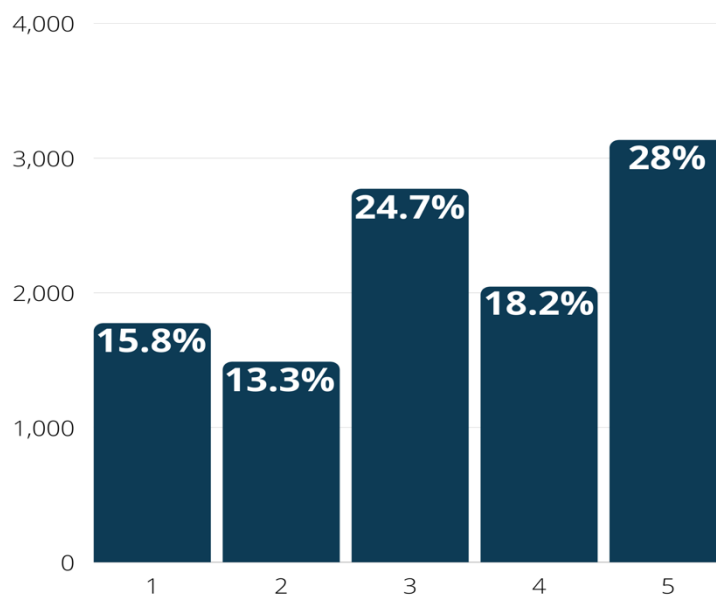
Din totalul respondenților, doar o treime (**29,9%**) au declarat faptul că au fost informați cu privire la posibilitatea de a se înscrie la programul de ore remediale, în timp ce **70,1%** dintre elevi ne-au transmis faptul că nu s-a abordat această temă în spațiul școlar.

7. Dacă ai participat la ore remediale în unitatea ta de învățământ, cât de mult ai simțit că te-au ajutat?²

În urma consultării, constatăm faptul că majoritatea elevilor respondenți (**59,6%** - reprezentând scala 1-3) sunt de părere că orele remediale i-au ajutat într-o bună măsură, în timp ce **40,4%** (reprezentând scala 4-5) consideră că participarea la acest program nu le-a adus beneficii majore.

8. În ce măsură consideri că ar fi utile ore de pregătire suplimentară pentru materia pierdută?

² La această întrebare au răspuns doar elevii care au participat la orele remediale.

Din totalul respondenților care au participat la ore remediale, peste două treimi (**70,9%** - reprezentând scala 3-5) consideră că orele remediale ar putea constitui un ajutor semnificativ, deși, conform diagramelor prezentate anterior, diseminarea și informarea principalilor beneficiari asupra acestei forme de cursuri a fost una deficitară. În același timp, **29,1%** (reprezentând scala 1-2) dintre elevi consideră că orele remediale nu au fost eficiente.

III. Propuneri si recomandări

După doi ani școlari pandemici, ne aflăm în punctul în care toți elevii se vor reîntoarce fizic, în bănci, odată cu începerea anului școlar 2021-2022. De aceea, în urma rezultatelor consultării prezentate anterior, Consiliul Național al Elevilor formulează o serie de propuneri și recomandări, astfel încât climatul școlar post-COVID să satisfacă nevoile reale ale beneficiarilor primari ai educației.

1. Evaluarea lipsurilor scolii online

Componenta de evaluare din procesul de predare-învățare-evaluare este indispensabilă în sistemul de învățământ. Având în vedere faptul că pandemia a luat pe nepregătite întreaga societate, iar educația a fost nevoită să tranziteze către mediul online, fără a fi pregătită pentru o asemenea schimbare, este necesară o cartografiere veridică și comprehensivă a lacunelor educaționale resimțite în rândul elevilor.

Propuneri:

- inițierea unei evaluări standardizate pentru toate clasele, la nivel național, cu subiecte unice realizate de către Centrul Național pentru Politici și Evaluare în Educație din subordinea Ministerului Educației, care să asigure o analiză clară și obiectivă a conținuturilor neasimilate de către elevi, pentru materiile de examen/de profil. Organizarea testării standardizate ar trebui să aibă loc în primele două săptămâni de școală, astfel încât să se asigure logistica necesară pentru susținerea evaluării de către fiecare clasă;
- evaluarea testărilor de către profesorii de la clasă, în următoarele trei săptămâni de școală, în așa fel încât cadrele didactice să poată aplica strategii individualizate pentru fiecare elev, în funcție de particularitățile de învățare ale

acestora. Este esențial ca evaluarea să nu conducă la niciun fel de metode coercitive (e.g.: consemnarea notelor în catalog), ci să fie utilizată ca metodă de diagnoză a stării de fapt, dar și ca mecanism de feedback profesor-elev;

- centralizarea rezultatelor evaluărilor inițiale la nivel de clasă, școală, județ, dar și la nivel național, pentru a putea realiza o cartografiere clară asupra impactului educației online asupra parcursului educațional al elevilor. În baza acestor rezultate, elevii vor fi îndrumați să se înscrie în programul de ore remediale, la care să poată participa în mod opțional.

2. Orele remediale

Odată cu întoarcerea treptată la școală, elevii vulnerabili (care nu au avut acces la educația online sau care se află în diverse forme de risc, precum situații școlare neîncheiate, corigențe etc.) au putut beneficia de sprijin din partea școlii, sub forma unor cursuri menite să acopere lacunele acumulate în timpul a doi ani școlari.

Totuși, conform datelor Ministerului Educației, puțin peste 200.000 de mii de elevi s-au înscris în programul de ore remediale, deși [statisticile](#) arată că peste 900.000 de elevi nu au putut beneficia de educație online din lipsa infrastructurii digitale, iar alte câteva zeci de mii de elevi au prezentat cazuri de situații școlare neîncheiate sau corigențe. De asemenea, conform rezultatelor prezentului raport, aproape 85% dintre elevi declară că extinderea programului de ore remediale ar fi foarte utilă.

Propuneri:

- extinderea programului de ore remediale pentru orice elev care dorește să beneficieze de pregătire suplimentară, nu doar pentru elevii aflați în situații de risc școlar;

- realizarea, la nivel de clasă, a unei analize a elevilor care au nevoie de ore remediale și oferirea de asistență individualizată a acestora, astfel încât aceste cursuri să fie privite ca un ajutor firesc pe care școala să îl asigure elevilor, nu ca o stigmatizare. În acest mod, în baza rezultatelor la evaluările inițiale, profesorii vor recomanda fiecărui elev, în mod individual, să se înscrie la programul de ore remediale, fără ca acestea să fie folosite ca metode de coerciție;
- realizarea unei consultări în rândul elevilor în cadrul primelor ore de curs din programul remedial, care să rezulte într-o analiză a conținuturilor curriculare care ar trebui să fie abordate, în așa fel încât acestea să ajute în mod real elevii în acoperirea lipsurilor generate de educația online;
- realizarea, la nivelul fiecărei grupe de educație remedială, a unor mecanisme de evaluare periodică a evoluției elevilor, astfel încât profesorul să observe dacă strategiile utilizate sunt eficiente. Este important ca acestea să se bazeze pe un feedback real între profesor și elev, fără să afecteze în vreun fel situația școlară a elevilor.

3. Scenariile de funcționare ale unităților de învățământ

În ultimii ani școlari, prezența fizică la cursuri a fost condiționată de incidența de infectări cu COVID-19, iar schimbările scenariilor de funcționare ale unităților de învățământ au fost, de multe ori, anunțate de pe o zi pe alta. Astfel de situații au afectat calitatea actului educațional, având în vedere că școlile nu s-au putut pregăti, din punctul de vedere al infrastructurii, în a tranzita dintr-o formă de educație la alta.

Un [studiu](#) realizat de Consiliului Național al Elevilor și Agenția „Împreună” din luna noiembrie 2020 arată faptul că peste jumătate dintre elevi, profesori și părinți consideră calitatea educației online ca fiind inferioară celei clasice, din sala de clasă.

La aproape un an de la acest studiu, cifrele confirmă că starea de fapt din teritoriu nu s-a schimbat prea mult: prezentul raport relevă că 72,9% dintre elevi nu au asimilat informația la fel de bine ca atunci când ar fi fost la școală în format fizic. Aceste statistici ne arată, în mod inechivoc, faptul că educația online nu este nicidecum un substitut al școlii în format fizic. Astfel, este imperios ca autoritățile să asigure toate măsurile pentru ca revenirea la normalitatea educațională de dinainte de pandemie să se reinstaleze.

Propuneri:

- reglementarea scenariilor de funcționare ale unităților de învățământ, prin ordin comun al Ministerului Educației și al Ministerului Sănătății, până la sfârșitul lunii august, astfel încât școlile să aibă răstimpul necesar în vederea pregătirii începutului noului an școlar;
- respectarea scenariilor de la nivel local, astfel încât fiecare școală să poată decide scenariul după care funcționează (fizic/online), în baza principiului descentralizării, fără să depindă de aprobarea altor entități (ISJ/ISMB, CJSU/CMBSU, DSP/DSPMB etc.), atât timp cât reglementările ordinului comun vor cuprinde criteriile după care se stabilesc scenariile de funcționare. Este esențial ca stabilirea scenariilor de funcționare a școlilor să nu se dicteze de la nivel național sau județean, ci să se decidă în funcție de incidența de infectări cu COVID-19 de la nivelul fiecărei localități.

4. Infrastructura școlară

Necesitățile comunităților școlare s-au modificat considerabil în ultimii doi ani. De aceea, este absolut necesar ca unitățile de învățământ să fie pregătite pentru oricare dintre scenariile în care vor fi nevoite să funcționeze, fie că vorbim de format fizic, fie că vorbim de format online.

Un [studiu](#) realizat de Salvați Copiii România, Consiliul Național al Elevilor și reprezentanții părinților și ai profesorilor arată faptul că, la începutul anului școlar 2020-2021, existau zeci de unități de învățământ în care nici dotările igienico-sanitare, nici cele digitale nu erau asigurate, elevii și profesorii au fost nevoiți să le achiziționeze din resurse proprii. Este inadmisibil ca, în anul școlar 2021-2022, unitățile de învățământ să nu fie încă pregătite, din punctul de vedere al infrastructurii, să asigure un proces educațional incluziv și de calitate pentru fiecare elev.

Propuneri:

- dotarea școlilor cu materiale sanitare suficiente, astfel încât să se poată asigura toate măsurile de siguranță impuse de autorități (distanțarea fizică, dezinfectarea constantă a suprafețelor, igienizarea încăperilor, purtarea măștilor de protecție etc.);
- dotarea școlilor cu teste rapide antigen, pentru ca elevii și profesorii care prezintă simptome asociate cu COVID-19 să poată fi testați în școală, gratuit, de către personal medical;
- dotarea școlilor cu doze de vaccin împotriva COVID-19 și înființarea de centre de vaccinare în unitățile de învățământ, în așa fel încât elevii și profesorii să se poată imuniza în cabinetele școlare, în baza unei cereri formulate în prealabil;
- asigurarea accesului la educația online, prin dotarea unităților de învățământ cu echipamente digitale, dar și prin utilizarea unor platforme online interactive, pe care să se poată desfășura orele de curs sincron și asincron.